

què hom representa això en *BDLC* XII, 1922, 213, i aquí atribuint-ho, una mica contradictòriament, a la Pobla de Lillet. Sens dubte una pron. dissimilada *mió* no és inconcebible; en tot cas, sense transcendència històrica. — ² Aquests venien de molt abans, i també havien començat essent bandolers: «tot passant-ne un torrental a las vistas de Cerdanya / veig baixà alguns *miquelets* --- / ajudau-me, els meus amics...», crida un bandejat que menen pres en un romanço que deu ser del S. XVII MilàF (reco. per Pau Piferrer), *Romlo.*, 113.19. Després designa una tropa republicana rossellonesa: «--- castell de Figueras: / los primés qu'hi entraren - foren los *miquelets*; / allà, ab gran crits, cridaren —Arresta, espanyolets!» a. 1794 (id., reco. a Gna., 89.4). És versemblant que el nom es formés com una espècie d'eco del nom, també post-antroponímic, dels *Angellets*, els patriotes catalans ross. que s'alcen contra l'anexió a França c. 1670. D'altra banda veg. Mn. A. Perich, *Memòries* d'un voluntari català antinapolènic, a. 1808, *BABL* VI, 421. *Miqueletada*. *Miqueletalla*. Del mateix origen onomàstic: *miquel* m. 'negativa humiliant' disfressa críptica de *MICO*, usat en el mateix sentit. *Miquela*. *Miquelada*. *Miquelinc*. CPT.: *Miqueldarcos*. — ³ També n'hi hagué alguna altra castellanització més o menys passatgera, segons una cita que no puc comprovar, on es tracta del sentit d'home jove respectable: «Dios, aquellos que más tiernamente ama y regala, que son los humildes, los llama sus niños o *miñones*» (Fr. Miguel de Medina, *Tratado de la cristiana y verdadera humildad*, Toledo, 1570).

Mio-, *miocardi*, *miocarditis*, V. *múscul* *Miocèn*, *miocenic*, V. *menys* *Miògraf*, *miografia*, V. *múscul*

MIOLAR, 'mot imitatiu de la veu del gat'. □ 1.ª *doc.*: *miular*, c. 1460; *miolar*, c. 1600.

«La primera nit que donaren la nòvia al Conestable, Plaerdemavida pres cinc gats petits, e posà-ls en la finestra hon dormia la nòvia, e tota la nit jamés feren sinó *miular*», JoMartorell (Ag. III, 32.1f.). És versemblant que aquesta variant, més onomatopèica, fos la primitiva, però era natural que es canviés en *miolar* (trisíllab), sobretot en cat. or., a causa de l'alternança *-ulá/-ólá* que aquí és normal en la conjugació. Com ho tenim en una xavacanada del Rector de Vallfogona c. 1600: «Las fonts, que todas s'escolan, / de llàgrimas s'arrigolan, / vostra vinguda esperant, / los gossos estan lladrant / y quants gats hi ha, *miolan*». És la forma que registren els diccs. [*DTO*. 1647] i usen els escr. Renaix., des de Verdager i MrnVayreda: «exclamà la veu de *L'Esparver* --- estrefent-me la veu: —Sentiu el Picolí com *miola*? D'on ixes cuc fangós?» (*Puny.* 1, 4, 241 (189)).

Molts parlars valencians, mallorquins i eivissencs («maullar» en Pérez Cabrero) mantenen l'altra, que és també la d'alguns parlars occid. (*miylá*, Farrera de Pall., 1933) i de l'Alt Aragó («*amiylár*, el gato» Bielsa, 1965), si bé també és corrent *meular* (pres. *meula*) a

Mallorca (Tallgren, *Nph. Mgn.* XXII, 155), Menorca i l'Alt Pallars (*meulá/méule* Cardós i Vall Ferrera, 1932-4). A Benasc diuen *miaulà*: «*ya miaulen* els gats: *ya mayan los gatos*» (Ferraz, 78); i en altres llocs del cat. occid., mall. i val. diuen *maular*: «en el fret, me senc aquí en el pit com si tinguera un gat *maulant*, y axò és mala senyal», *Canyissaes* (63); també val. *nyaular* (veg. *nyaulador*, infra). *Miolar* s'aplica també a d'altres bèsties; en particular a una manera d'udolar dels llops (JLluís Pallarès, *Pastors i Tempestes*, p. 2).

L'onomatopèia pura, expressada per *mèu*, *miau*, *mamau*, *mameu*, *memeu*. A manera de senyal de desconfiança gatinesca, de vegades diem *mau!* o *miau!*; i entenc que a Eiv. deuen dir *mèu!* «lo dudo» (PzCabr.). D'altra banda, per comparació amb el moviment silenciós o atraïdor del felí: val. Sud a *la meu-meu*: «*va pujà y baixà a la meu-meu*, es escaleres de sa casa, tretze voltes segües, y es va posà en el pitral un canut de fé calsa ---» *Canyissaes* (41).

²⁰ DERIV.: *Miòl* [Belv.]: «dues flautetes han tocat que semblaven *miòls* de gatets», B. de Maldà (*Coll. B. V.*, 63). *Miolar*, *gat-* [Belv.]; cf. la dita valenciana «gat *nyaulador*, / jamés bon caçador», CRos (*AdagesR*, 1736, 57); en el Migjorn: «gat *miulador*, poc cassador», Salvà (*Callosa d'En S.* II, 118). *Miolaire*. *Miòlós*. *Remiolar*; *remiola?*, *remiolejar?*; *remiular*. Mall. *re-meulo* (AMAlcover, cf. Spitzer, *LexikK*, 112). *Meulada* men.: «I ses gates de Jané / niran per dalt ses teulades, / per fer *meulades*», Camps Merc. (*FolkI.* I, 168); *meula*; *meuladís*, *-dissa*; *meulo*. *Esmeulegar*; *esmeulec*.

Quan la bèstia està irritada o inquieta fa oír una espècie de rondineig rodoladís, que imitem amb expressions com *marramau*, *marrameu* (substantivat de vegades per a grans broigs de baralla etc.), recordant la remeuladissa dels gats pel gener, al. *katzenjammer*. D'aquí surten certs noms hipocorístics, o amanyagadors, de la gata o el gatàs, com el comú *marruixa* f. (eventualment aplicat al mascle): «Lo noyer, ab la carn fluixa / — / què li passava? / —Anyorava la *marruixa*», Pitarra (*Lo Cantador*, *Gatades* I, 87). Per comparació dit d'un altre animal més o menys manyac: eiv. *marruix* 'ruc que mama'. Llavors no és estrany que el mateix gat s'hagi pogut dir, amb la *-r*: *garameu*, en el mall. rústic de les *Rond.* d'AMAlcover (IV, 135; V, 299), assenyalat per Spitzer (*LexikK*, §99); el qual, però, va a cercar massa lluny l'explicació de la *-r* i del *ga-* (en anglès, francès antic i germànic antic), car deu ser degut simplement a una combinació amb *gat*; altrament el mateix AMAlcover ho aplicava a les seves bèsties-negres, amb escarafalls escandalitzats i integristes: «així respecten llur Rdm. Bisbe els *garameus* de la Lliga Regionalista i l'Institut!» (*BDLC* X, 1919, 386), ço que ens recorda *GALIFARDEU* (que serà bo de tenir present); també *garrameu*, *garramau* (*AlcM*).

⁵⁵ *Meuca* 'òliba' (fr. *chouette*, cast. *lechuza*; no *buho*, que és el duc). *Méyka* és general a l'Alt Pallars, almenys Farrera, Vall Ferrera i la major part de Cardós (1932-4), segueix igual a l'Alta Ribagorçana, almenys a Sopeira (1957, no *auca* que és 'oca'); i, segons *AlcM*, segueix fins a Balaguer, Baix Urgell i fins Manresa, ço